

Slechte generale repetitie...

Als je na drie dagen kongres moe thuiskomt en je ziet dan de diverse krantekoppen, dan denk je bij je zelf 'was het inderdaad allemaal zo?'. Je leest dan: 'FNV-bonden verdeeld over invoering van 32-uurs banen', 'FNV dreigt de slag om de toekomst te verliezen', 'FNV wil snel in actie komen'.

Nou inderdaad, deze koppen dekken het gebeurde wel zo'n beetje, maar ik miste toch wel 'FNV-kongres saai', want uitgezonderd een aantal momenten was het saai, uiterst saai zelfs. De grote aantallen kongresgangers die niet in de zaal zaten, maar in de hal van het RAI kongrescentrum koffie dronken en met elkaar praatten maakten dat erg duidelijk.

Het begon allemaal redelijk verrassend voor mij als lid van de delegatie van de Industriebond. Deze delegatie kwam op de ochtend van 2 oktober bij elkaar om zich op het kongres voor te bereiden. Vóór die tijd was dat nauwelijks gebeurd. Natuurlijk had het bondsbestuur zich wel op het kongres voorbereid, en hadden de delegatieleden hun stukken wel gelezen, maar in de bondsraad was het kongres nog niet besproken.

Op 20 juni (toen dat had moeten gebeuren) werd alle tijd besteed aan het - inmiddels helaas aangenomen - 'jeugdplan' en op 27 en 28 september bleek er ook geen tijd meer te zijn. De besluitvorming werd door de bondsraad aan de kongresdelegatie 'gedelegeerd'. Het verrassende van deze voorbespreking was de inhoud, maar nog meer de toonzetting, van de toespraak die Dick Visser zou houden. (De tekst was 'uiteraard al aan de pers verstrekt', maar 'beïnvloeding zou nog wel mogelijk zijn'). Visser was verbaasd fel. Woorden als 'politieke perversie' en 'aktie voor arbeid en solidariteit' hoor je niet elke dag van hem (ik kom er straks trouwens nog op terug of ze ook waargemaakt worden).

VERVELING EN GEOUWEHOER

Als simpel delegatielid heb je op zo'n kongres eigenlijk niet veel te zoeken. Je behoort tot het decor. Nieuw beleid wordt niet ontwikkeld en elke bond brengt zijn eigen, autonoom vastgestelde beleid naar voren. (De FNV heeft maar enkele leden, dat zijn de aangesloten bonden. Die *bonden* hebben spreek- en stemrecht, individuele delegatieleden hebben dat niet. Bij stemmingen hoor je de stemmen van de bondsvoorzitters ergens uit de zaal 'ja' en 'nee' roepen.)

Men zette zich eensgezind af tegen het kabinetsbeleid en sprak de noodzaak uit van de solidariteit tussen werkenden, uitkeringsgerechtigden en trendvolgers. Maar dat kon ook niet anders als antwoord op de gruwelijke verdeel- en heerspolitiek van dit kabinet. Harde akties werden aangekondigd. De ene bondsvoorzitter deed nog fermere uitspraken dan de andere, maar al tijdens en vooral na dit *verbale* geweld werd het krachteloos en saai. Van de eensgezindheid bleef niet veel over. Dat werd al snel duidelijk bij de kwestie van de arbeidstijdverkorting. Een verdeeld kongres (onderling verdeelde bonden dus) kon zich tenslotte vinden in de uitspraak 'te *streven* naar een 32-urige werkweek in 1990'. Jacob Draaijer (voorzitter Druk en Papier) noemde dit terecht 'waterverf'.

Ik wil deze nabespeking niet te lang maken. Iedereen heeft tenslotte de kranten gevolgd (net als de vele kongresgangers, die door Karin Adelmund berispt werden met de woorden 'Ik hoop dat iedereen De Volkskrant inmiddels uit heeft en Vrij Nederland voor vanmiddag bewaart'). Wat mij betreft werd het kongres prima getypeerd door een distriktschoofd van de Industriebond, in de wandelgangen: 'Het is een schande wat hier gebeurt, eindeloos geouwehoer over relatief onbelangrijke zaken en over de écht belangrijke problemen die in de komende jaren op ons af te komen (toetreding van vrouwen op de arbeidsmarkt en gigantische automatiseringen bijvoorbeeld) wordt nauwelijks gesproken en zeker geen beleid ontwikkeld.'

BESLUITEN

Wat heeft dit kongres, naast fikse

katers hier en daar, nou precies opgeleverd:

- Er komt geen discussie over een basisloon binnen de FNV.
- Er wordt gestreefd naar een 32-urige werkweek in 1990 door de aangesloten bonden.
- Er is onenigheid over de vraag wat nieuwkomers op de arbeidsmarkt zijn en over de vraag of nieuwkomers op de bestaande- of reeds verkorte arbeidstijd aangenomen moeten worden.
- De FNV gaat 'een vuist maken', met andere woorden, harde akties voeren als het parlement met de verlaging van WAO, WW, WWV en ziekengeld instemt (het kongres deed geen uitspraak over het tijdstip van deze akties).

Hier zou ik kunnen stoppen met de konstatering dat al deze zaken ook in de federatieraad besproken hadden kunnen worden en dat daar geen geldverslindend 3-daags kongres voor nodig is; ware het niet dat het parlement inmiddels wél akkoord is gegaan met de verlaging van bovengenoemde uitkeringen. Dus konsekwenties voor de FNV: 'harde akties'.

EN NU DE DADEN

Als je in de geest van de 'aktieresolutie' van het kongres zou handelen dan zouden de diverse bonden zich vanaf half oktober op moeten gaan maken voor massale mobilisaties en akties. Iets dergelijks als twee jaar geleden met de ziektewetakties maar dan massaler en vooral heviger. De utrechtse delegatie van de bondsraad van de Industriebond FNV drong

FNV KONGRES "ARBEID EN SOLIDARITEIT"**Solidariteit**

tijdens de bondsraadsvergadering van eind september al aan om dergelijke - gezamenlijke FNV - akties al vóór de parlementaire behandeling van de regeringsvoorstellen te starten.

Het utrechtse voorstel werd niet overgenomen, maar het bondsbestuur en later het FNV-kongres spraken zich wel voor dergelijke akties uit, alleen op een later tijdstip.

Op dit moment (21 oktober) lijkt het echter allemaal anders (veel slechter) te gaan lopen. De discussienota over het arbeidsvoorwaardenbeleid van de FNV gaat ervan uit dat de kortingen op de uitkeringen via de CAO-afspraken ongedaan moeten worden gemaakt.

Los van het feit dat dit forse verdergaande ATV bemoeilijkt, wordt met deze voorgestelde handelswijze de *breuk met de langdurige uitkeringsgerechtigden definitief!!!* CAO-afspraken hebben immers op hun positie geen invloed meer. Zowel Visser (Groene Amsterdammer van 10 oktober) als Bode (Volkskrant van 20 oktober) geven dit volmondig toe.

Is dat nu de SOLIDARITEIT waar het FNV-kongres de mond vol van had?

Voor de langdurig uitkeringsgerechtigden dreigt het woord 'brede vakbeweging' een lacher te worden. Wat hebben *zij* nog in de FNV-bonden te zoeken als de voorstellen van de arbeidsvoorwaardennota worden overgenomen?

Het is voor de uitkeringsgerechtigden te hopen dat de diverse bondsraden hier een stokje voor gaan steken en hun bondsbesturen opdracht zullen geven om inderdaad harde politieke akties te gaan organiseren (wij zullen dat tijdens de vergadering van de bondsraad op 7 november proberen), maar we hebben er een hard hoofd in.

Willem Agenant
(lid bondsraad IB-FNV)